

Kokoomus - Taru Tujunen

K1: Verokilpailun ja -kierron vastaiset toimet

EU:ssa menetetään verotuloja noin tuhat miljardia euroa joka vuosi veropetosten ja veronkierron takia. EU:n veronkierron vastaisessa toimintasuunnitelmassa pyritään puuttumaan veroparatiiseihin sekä lainsäädännöllisiin porsaanreikiin, joita jotkut yritykset ja yksityiset henkilöt hyödyntävät välttääkseen verojen maksun. Mitä seuraavista toimenpiteistä kannatatte?

- ✓ Kansallisia verojärjestelmiä tulee yhtenäistää tulevaisuudessa, jotta saataisiin estettyä tilanteet joissa tuloa ei ole verotettu missään jäsenvaltiossa eri maiden verolainsäädännön eroja hyödyntäen.
- ✓ EU-maat laativat oman listan veroparatiiseista.
- ✓ Suomen tulee ajaa kunnianhimoisia keinoja aggressiivisen verosuunnittelun hillitsemiseksi esimerkiksi EU:n emo-tytäryhtiödirektiiviä uudistettaessa.

Ei valinnut vaihtoehtoa:

- ✗ *EU-tasolla verosopimuksia voitaisiin oikeudenmukaistaa myös niin, että kehitysmaat saisivat suuremman verotusoikeuden niistä peräisin olevaan tuloon, jolloin yritykset maksaisivat Euroopan sijaan nykyistä enemmän veroja kolmanteen maahan.*

Perustelut: Veronkierto tarkoittaa veronlainsäädännön vastaista järjestelyä. Verotuottoja voivat pienentää myös esimerkiksi harmaa talous sekä eriasteinen verosuunnittelu mukaan lukien aggressiivinen verosuunnittelu. Matalan verotuksen ja tiukan salaisuuslainsäädännön valtioissa (nk. veroparatiisit) olevien yhtiöiden hyväksi käyttäminen on osa veron välttämisen ja veropohjan rapauttamisen kokonaisuutta. Veropohjan turvaaminen ja haitallisen veronkierron ehkäiseminen edellyttää toimenpiteitä globaalilla, eurooppalaisella, pohjoismaisella sekä kansallisella tasolla. Erityisen tärkeää on yhteistyö YK:n, OECD:n ja EU:n puitteissa. Veronkierto ei missään tapauksessa ole hyväksyttävää. Veroparatiisien ja veronkierron vastaisten toimien tulisi olla kansainvälisesti mahdollisimman laajoja. Maiden keskinäinen, reilu verokilpailu ei ole laitonta ja siihen liittyy myös monia myönteisiä vaikutuksia. Pääomat ja varallisuus kulkevat helposti yli valtioiden rajojen ja siksi Suomi ei voi täysin jättää huomiotta sitä, miten naapurimaamme eri omaisuuslajeja verottavat. Suomen on tehtävä työtä sen eteen, että maassamme on kilpailukykyinen toimintaympäristö tehdä työtä ja yrittää, jolloin Suomeen syntyy työtä ja saamme myös verotuloja. Kokoomus kannattaa EU-tasoisien ns. mustan listan käyttöönottoa. Tavoitteena on oltava yhteinen musta lista kaikissa EU-maissa. Kokoomus katsoo, että kehityspolitiikan näkökulmasta keskeistä on tuotannollisesta toiminnasta ja raaka-aineista syntyvän tulon jääminen verotettavaksi alkuperämaahan. Euroopan komissio on kehottanut jäsenmaita tarkastelemaan verosopimustilannettaan ja puuttumaan tilanteisiin, jotka johtavat nollaverotukseen ns. subject to tax -määräyksellä. Selvitysten mukaan Suomen tuloverosopimuksissa komission ehdottama subject to tax –säätely ei lisäisi nollaverotilanteiden estämistä.

K2: Veroviranomaisten monenkeskinen, automaattinen tiedonvaihto

Verotietojen vaihdosta on sovittu nykyisin valtioiden välisin sopimuksin, jotka perustuvat perinteisesti erillisestä pyynnöstä tapahtuvaan tiedonvaihtoon. Uudenlaisessa monenkeskisessä järjestelmässä vältyttäisiin työläiltä sopimusneuvotteluilta ja tiedot olisivat helposti verottajien ja myös kehitysmaiden veroviranomaisten saatavilla. EU:ssa on verotietojen automaattisesta vaihdosta puhuttu mm. säästödirektiivin osana, jota koskeva ehdotus koskee tällä hetkellä vain yksityisiä henkilöitä ja sen ulkopuolelle on jätetty pääoma- ja osinkotulot. Mielestäni EU:n tulisi säätää automaattisesta verotietojen vaihdosta siten, että se koskee:

- ✓ vain yksityisiä henkilöitä

Ei valinnut vaihtoehtoja:

- ✗ yksityishenkilöiden lisäksi myös yrityksiä.
- ✗ ei mitään edellisistä, sillä verotietojen vaihtamisesta tulisi voida päättää jäsenvaltioittain erillisin sopimuksin.
- ✗ yksityishenkilöiden lisäksi myös yrityksiä ja kaikkia tulolajeja.

Perustelut: Säästödirektiivin tavoitteena on varmistaa jäsenvaltioissa asuvan henkilön toisesta jäsenvaltiosta saamien säästöistä kertyneiden korkotulojen tosiasiallinen verotus asuin-jäsenvaltion lainsäädännön mukaisesti. Kokoomus kannattaa säästödirektiivin uudistamista ja laajentamista myös eräisiin muihin korkoinstrumentteihin. Kaikki jäsenvaltiot, jotka tekevät USA:n kanssa ns. FATCA-sopimuksen automaattisesta tietojenvaihdosta ovat velvollisia toimittamaan muille jäsenvaltioille vastaavat tiedot. Näin ollen pääomatuloja koskeva automaattinen tietojenvaihto laajenee joka tapauksessa EU:ssa. Uutta veroalan hallinnollisen yhteistyön direktiiviä (2011/16/EU) alettiin soveltaa jäsenvaltioissa vuoden 2013 alusta. Direktiivi laajentaa ja helpottaa jäsenvaltioiden välistä yhteistyötä erityisesti tiedonvaihdossa. Soveltamisala kattaa laajennuksen jälkeen kaikentyyppiset verot. Komissio on antanut direktiivin muutosehdotuksen kesäkuussa 2013. Muutoksella laajennettaisiin automaattista tietojenvaihtoa koskemaan myös eräitä pääomatuloja. Kokoomus kannattaa hallinnollisen yhteistyön direktiiviin ehdotettuja muutoksia, joilla laajennettaisiin automaattista tiedonvaihtoa.

K3: Yritysten maakohtainen raportointi

EU:ssa on keskusteltu mm. tilinpäätösdirektiivin ja ei-taloudellisten tietojen raportointia koskevan direktiivin valmistelun yhteydessä monikansallisten konserniyhtiöiden velvoittamisesta kertomaan maksamansa verot, voitot, liikevaihdon, konsernin sisäiset rahoitusjärjestelyt, palkat ja työntekijöiden määrän toimintamaakohtaisesti eriteltynä. Tietojen avulla voidaan selvittää mitkä yritykset maksavat veronsa vastuullisesti ja mitkä yrittävät vältellä veroja. EU:ssa kaikkia yrityksiä ja toimialoja koskevan maakohtaisen raportointivelvoitteen käsittely on kuitenkin toistaiseksi siirretty vuodelle 2018 saakka. Tuleeko mielestänne monikansalliset yritykset velvoittaa julkaisemaan selkeät talous- ja veroluvut kussakin toimintamaassaan maksamista veroista? Mielestäni...

- ✓ Yritysten veronmaksun avoimuus on hyvä asia, mutta sitä on edistettävä ainoastaan vapaaehtoisuuden pohjalta.

Ei valinnut vaihtoehtoja:

- ✗ Yritysten taakkaa ei tule lisätä maakohtaisella raportoinnilla.
- ✗ Velvoite maakohtaisesta raportoinnista tulee säätää kaikille yrityksille pakolliseksi.

Perustelut: Euroopan parlamentin päätöksen mukaisesti maakohtainen veroraportointi palaa komissioon valmisteltavaksi. Maakohtaisella raportoinnilla pyritään edistämään sitä, että yhtiöt näyttäisivät verotettavan tulon "oikeassa" valtiossa. Avoimuuden ja läpinäkyvyyden edistäminen ovat tärkeitä tavoitteita, mutta toisaalta on kyettävä huolehtimaan, että yritysten hallinnollinen taakka ei kohtuuttomasti kasva. Yleisenä pyrkimyksenä on oltava yritysten hallinnollisen taakan vähentäminen, ei lisääminen. Tietojen avoimuus ja maakohtainen raportointi ovat yrityksille valttikortti asiakkaiden kiinnittäessä yhä enemmän huomiota yritysten yhteiskuntavastuuseen, johon myös asianmukainen veronmaksu kuuluu.

K4: Yritysten omistusrakenteiden avoimuus

EU:ssa valmistellaan parhaillaan rahanpesudirektiiviä, jolla mahdollistettaisiin yhtiöiden todellisten edunsaajien ja omistajien tietojen selvittäminen. Mielestäni...

- ✓ Riittävää on, että vain viranomaisilla on mahdollista erillisestä pyynnöstä pyytää yritykseltä tiedot sen edunsaajista.

Ei valinnut vaihtoehtoja:

- ✗ yritysten hallinnollista taakka ei tule lisätä siten, että näiltä edellytettäisiin ajantaasaisten omistajatietojen ylläpitämistä.
- ✗ tulee laatia pakollinen keskitetty viranomaisrekisteri, joka olisi vain viranomaisten käytössä.
- ✗ tulee perustaa avoin julkinen viranomaisrekisteri, josta kaikkien olisi mahdollista selvittää yritysten edunsaajat ja omistussuhteet, jotka yritysten on ilmoitettava ajantasaisesti rekisteriin.

Perustelut: Tavoite omistuspohjan läpinäkyvyyden lisäämiseksi on tärkeä. Suomi on pyrkinyt edistämään tosiasiallisen edunsaajan (beneficial owner) julkisuutta. Esimerkiksi Suomessa yritysten vastuuhenkilöt on saatavissa suoraan kaupparekisteristä.

K5: Verovastuullisuuden huomioiminen julkisissa hankinnoissa

EU:ssa säädettiin uusi julkisten hankintojen direktiivipaketti tämän vuoden alussa. Julkisten hankintojen tarjouskilpailuissa valtio ja kunnat voivat jo tällä hetkellä vapaaehtoisesti asettaa sosiaalisia ja ekologisia erityiskriteereitä hankkeiden valinnalle. Veronmaksun vastuullisuutta ei ole julkisissa hankinnoissa tähän mennessä huomioitu. Mielestäni...

- ✓ EU:n komission tulisi antaa ohjeistus siitä, miten jäsenmaat voisivat asettaa tarjouksia tekevien yritysten veronmaksun vastuullisuuden julkisten hankintojen yhdeksi valintakriteeriksi.

Ei valinnut vaihtoehtoja:

- ✗ Sosiaalisten ja ekologisten erityiskriteerien ml. vero-oikeudenmukaisuuden huomioiminen yhteisillä varoilla tehtävissä julkisissa hankinnoissa tulisi säätää pakolliseksi.
- ✗ Julkisissa hankinnoissa ei pitäisi voida ottaa huomioon tarjouksen tekevän yrityksen vastuullista veronmaksua muilta osin kuin hankintalaissa on nyt säädetty.

Perustelut: Hankintadirektiivi ja Suomen hankintalaki määrittävät seikat, joiden perusteella ostajan on pakko sulkea tarjoaja tarjouskilpailusta. Tällaisia seikkoja ovat eräät vakavat rikkomukset, kuten syyllistyminen veropetokseen tai törkeään veropetokseen. Suomen hankintalaki antaa ostajalle mahdollisuuden sulkea tarjoaja pois hankintakilpailusta muun laittomuuden tai vakavan laiminlyönnin vuoksi. "Veronmaksun vastuullisuuden" edellytyksellä tarkoitetaan useimmin pyrkimykseen sulkea veroparatiiseja laillisesti hyödyntäviä tarjoajia tarjouskilpailuista. Kokoomus katsoo, että veroparatiisien käytön rajoittamista tulisi selvittää osana EU-tasolla tapahtuvaa sääntelyä. Tässä yhteydessä olisi myös ratkaistava, mikä määritelmä veroparatiisista olisi käyttökelpoisin julkisten hankintojen yhteydessä. On olennaista, että esimerkiksi kaikkia lakeja noudattavaa ja toiminnallisin perustein veroparatiisimaissa toimivaa yhtiötä ei perusteetta suljeta tarjouskilpailujen ulkopuolelle.